14-12-2018 15348

gemeente Brunssum

# Oplegnotitie ISD BOL Beleidsplan 2019-2022
# Registratiekenmerk 854901
# Gemeentebladnr. 2018/83

**Rol van de raad**
Op basis van de gemeenschappelijke regeling ISD BOL bereidt het Dagelijks Bestuur tenminste eenmaal per 4 jaren - gelijklopend met de zittingsperiode van de gemeenteraad - vóór 1 november een meerjarenbeleidsplan voor.
In haar vergadering van 26 september heeft het Algemeen Bestuur van ISD BOL besloten om bijgaand meerjarenbeleidsplan ISD BOL 2019 - 2022 ter vaststelling aan te bieden aan de raden van de deelnemende gemeenten.

**Context van het raadsvoorstel**

**Uitgangspunten beleid 2019-2022**

- Het centrale thema van onze organisatie voor de komende jaren luidt: iedereen doet mee naar vermogen (1 - pag. 7);
- Deelname aan de samenleving, bij voorkeur in een vorm van betaald werk, staat voorop!, luidt onze missie (2 - pag. 7);
- Uitkomen met het beschikbare budget in het kader van de BUIG (3 - pag. 8);
- 'Jongeren worden bij voorkeur geschoold om ze een sterkere en duurzamere positie op de arbeidsmarkt te geven, waarbij de opeenvolgende uitgangspunten gelden:
  - Scholing gericht op het bereiken van een startkwalificatie;
  - Scholing gaat vóór arbeid;
  - Arbeid gaat vóór participatie." (4 - pag. 10);
- De uitvoering van de Participatiewet is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeentelijke mensontwikkelbedrijven, WSP Parkstad en ISD BOL (5-pag. 14);
- De veranderde doelgroep vraagt een andere benadering van het instroom-, doorstroom- en uitstroom proces (verder te noemen: IDU-proces) (6 - pag. 14);
- De zorg voor de klant stopt niet bij het beëindigen van de bijstandsuitkering (7 -pag. 14);
- We richten onze gezamenlijke inspanningen alleen op klanten die er recht op hebben (8 - pag. 15);
- De klant heeft recht op een snelle bemiddeling naar betaald werk, want stilstand is achteruitgang (9 - pag. 15);
- Kwetsbare jongeren zijn het best geholpen met een actieve en preventieve begeleiding (10 - pag. 16);
- Het actief opsporen van laaggeletterdheid is van groot belang (11 - blz. 16);
- Werk is de beste inburgering (12 - blz. 17);

14-12-2018 15348

- De oudere klant te begeleiden naar betaalde arbeid vergt een meer gerichte gezamenlijke aanpak. Samen met de gemeentelijke mensontwikkelbedrijven en WSP Parkstad staan we voor de taak om met extra aandacht ook deze groep van klanten te laten uitstromen naar betaalde arbeid. (13 - pag);
- Niemand mag door armoede buiten de boot vallen of sociaal uitgesloten worden (14- pag. 19);
- Het minimabeleid is ondersteunend voor degenen die het nodig hebben. Burgers die hier gebruik van maken, mogen daardoor niet gedemotiveerd zijn om aan het werk te gaan. (15 - pag. 19);
- De werkwijze van de "Wegwijzer Geldzaken" wordt gecontinueerd (16 - pag. 20);
- Fraude mag niet lonen. (17 - pag. 22);
- Automatisering en digitalisering leidt tot administratieve lastenverlichting bij de klant en ISD BOL (18 - pag. 23).

**Tijdpad**

College: 30-10-2018

Commissie: 27-11-2018

Raad: 11-12-2018

Vervolgens wordt het beleidsplan uitgewerkt in jaarlijkse bedrijfsplannen.

**Bijlagen**

- 853202: Beleidsplan ISD BOL 2019-2022;

- 856058: Advies SMO-Raad Brunssum.

14-12-2018 15348

# Raadsvoorstel

| | | |
|---|---|---|
| **Collegeverg. d.d.** | : | 30 oktober 2018 |
| **Registratiekenmerk** | : | 854901 |
| **Gemeentebladnr.** | : | 2018/83 |
| **Afdeling** | : | Maatschappelijke ontwikkeling |
| **Behandelvoorstelnr.** | : | 854901 |
| **Portefeuillehouder** | : | H. Janssen |
| **Onderwerp** | : | ISD BOL Beleidsplan 2019-2022 |
| **Raadsverg. d.d.** | : | 11 december 2018 |
| **Uiterlijke beslisdatum** | : | (Motivering, wettelijke verplichting c.q. toezegging) |

**Aan de raad,**

**Voorstel/ambtelijk advies**
De Raad van de gemeente Brunssum;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 30 oktober 2018, afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling

gelet op het bepaalde in de Gemeenschappelijke Regeling ISD BOL;

Besluit:

Bijgaand 'Beleidsplan ISD BOL 2019-2022' vast te stellen.

**3. Aanleiding**
Op basis van de gemeenschappelijke regeling ISD BOL bereidt het Dagelijks Bestuur tenminste eenmaal per 4 jaren - gelijklopend met de zittingsperiode van de gemeenteraad - vóór 1 november een meerjarenbeleidsplan voor.
In haar vergadering van 26 september heeft het Algemeen Bestuur van ISD BOL besloten om bijgaand meerjarenbeleidsplan ISD BOL 2019 - 2022 ter vaststelling aan te bieden aan de raden van de deelnemende gemeenten.

**4. Probleemstelling**
Bij de voorbereiding van dit meerjarenbeleidsplan is duidelijk dat ISD BOL in de komende jaren majeure veranderingen zal ondergaan. Benoemd kunnen o.a. worden:

- de intentie van de gemeente Onderbanken (toekomstig gemeente Beekdaelen) om de toekomstige uitvoering van de Participatiewet te beleggen bij de ISD Kompas;
- overdracht van verantwoordelijkheden van ISD BOL naar de gemeentelijke mensontwikkelbedrijven en;
- ontwikkelingen binnen het sociaal domein en in het bijzonder de toekomstige zienswijze en uitvoering van de integrale toegang.

De contouren van bovenstaande veranderingen zijn nu reeds zichtbaar maar omtrent de concrete invulling zal in de loop van 2019 meer duidelijkheid worden verkregen.
Dit betekent dan ook dat in de loop 2019 bekeken moet worden of dit meerjarenbeleidsplan aangepast zal moeten worden naar de inzichten en standpunten op dat moment.

**5. Doelen / beoogd resultaat**
*a. wat willen we bereiken?*
Dé doelstelling van de Participatiewet is om zo veel mogelijk mensen, waaronder ook mensen met een arbeidsbeperking, aan het werk te helpen. Daarnaast is de Participatiewet bedoeld om de kansen op arbeidsparticipatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of een arbeidsbeperking op de lange termijn te verbeteren.
Tot slot willen wij de totale uitkeringslasten in de pas laten lopen met het toegekende Buig-budget.

*b. wat gaan we ervoor doen?*
- inschakeling Beter Buren wenselijk / mogelijk? N.v.t.
- zelf initiatief nemen e/o initiatief burgers / maatschappelijk middelveld / bedrijfsleven bevorderen? N.v.t.

*c. hoe meten we of het beoogde resultaat is bereikt?*
- indicator: ISD BOL verantwoord zich in haar bestuursrapportages in het stramien van de programmabegroting over de

14-12-2018 15348

drie kerntaken te weten: kerntaak bevorderen uitstroom, kerntaak beperken instroom en kerntaak maatschappelijke participatie.
- bron: P&C-cyclus ISD BOL.

**6. Kaders**
*a. algemene beleidskaders (landelijk / provinciaal / lokaal)*
- Gemeenschappelijke regeling van ISD BOL;
- Participatiewet;
- Beleidskader Arbeidsmarktbeleid Parkstad Limburg 2016-2020;
- Masterplan Sociaal Domein.

*b. autonoom beleid / taken in medebewind?*
Gemeenteschappelijke Regeling ISO BOL.
*c. past het voorstel in de strategische visie?*
Ja; binnen de pijler Brunssum Werkt! wordt er gekoerst op het op peil houden van de werkgelegenheid. Economische ontwikkelingen worden in samenwerking met de gemeenten in Parkstad opgepakt; in de GR ISD BOL gebeurt dit met de gemeenten Brunssum, Onderbanken en Landgraaf. Voor het regionale arbeidsmarktbeleid wordt afstemming gezocht op Parkstad-niveau.
Binnen de pijler Brunssum door en voor elkaar! een goed vangnet voor jong en oud die ondersteuning nodig hebben. Lukt dat niet (volledig) op eigen kracht, dan helpen we hen (op maat) om binnen de mogelijkheden toch een (maatschappelijke) bijdrage te kunnen leveren.
*d. relatie met programmabegroting?*
- programma: Programma 2 Brunssum, een hechte en zorgzame samenleving van actieve burgers!
- beleidsveld: 'Werk & Participatie' en 'Inkomen, armoede en schulden'.

**7. Argumenten / overwegingen**
Bij de uitwerking van het beleid van ISD BOL hebben we te maken met:
- landelijke kaders: zoals de Participatiewet, maar ook de Wet tegemoetkoming loondomein en de Wet banenafspraak en quotum arbeidsbeperkten;
- regionale kaders: de belangrijkste is het 'Beleidskader Arbeidsmarktbeleid Parkstad Limburg 2016-2020';
- lokale kaders: zoals het 'Masterplan Sociaal Domein'.

Daarnaast spelen nog ontwikkelingen die belangrijk zijn bij het beleid van ISD BOL:
- veranderingen in het klantenbestand van ISD BOL;
- ontwikkelingen in de keten;
- Mobility Mentoring.

<u>Opbouw klantenbestand</u>
We zien dat de doelgroep Participatiewet steeds complexer wordt; er spelen vaak meer en moeilijkere problemen waardoor de doelgroep in kwalitatieve zin zwaarder wordt en de afstand tot de arbeidsmarkt steeds groter. Dit is mede een gevolg van het afsluiten van de toegang tot de WSW en de gedeeltelijke afsluiting van de toegang tot de Wajong. Daarnaast speelt natuurlijk ook de huidige economische hoogconjunctuur een rol hierin.
Brunssumse inwoners met een kleine afstand tot de arbeidsmarkt weten de weg naar de arbeidsmarkt vaak op eigen kracht en met weinig ondersteuning te vinden. We zien de doelgroep met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt (die behoefte aan een ontwikkeltraject hebben) echter groeien.

<u>Ontwikkelingen in de keten</u>
Bij de uitvoering van de Participatiewet is niet meer uitsluitend ISD BOL verantwoordelijk voor de participatie-opdracht. Er is een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de uitvoering van deze taak voor de nieuw ontstane keten: Betere Buren, WSP Parkstad en ISD BOL. De keten staat voor de taak om een hogere uitstroom naar de arbeidsmarkt te realiseren en iedereen mee te laten doen naar vermogen. Hiervoor zijn extra impulsen en nieuwe aanpakken nodig.

<u>Mobility Mentoring</u>
Met de methodiek Mobility Mentoring wordt vanuit armoedebeleid ingezet op stress reducerende dienstverlening, samen met onze ketenpartners. Door dit in te passen in de benadering van en dienstverlening aan klanten, zorgen we dat stress wordt weggenomen en klanten weer langzaam de regie in eigen hand gaan nemen. We helpen de klant weer terug in zijn kracht en doen dit met de ambitie dat betrokkene structureel beter in staat is te schakelen op toekomstige problemen.

**Uitgangspunten beleid 2019-2022**
In bijgaand beleidsplan zijn alle beleidsuitgangspunten benoemd en beschreven. Hieronder treft u een samenvatting aan

14-12-2018 15348

van alle beleidsuitgangspunten met een verwijzing naar de betreffende passage in het beleidsplan ():

- Het centrale thema van onze organisatie voor de komende jaren luidt: iedereen doet mee naar vermogen (1 - pag. 7);
- Deelname aan de samenleving, bij voorkeur in een vorm van betaald werk, staat voorop!, luidt onze missie (2 - pag. 7);
- Uitkomen met het beschikbare budget in het kader van de BUIG (3 - pag. 8);
- 'Jongeren worden bij voorkeur geschoold om ze een sterkere en duurzamere positie op de arbeidsmarkt te geven, waarbij de opeenvolgende uitgangspunten gelden:

- Scholing gericht op het bereiken van een startkwalificatie;
- Scholing gaat vóór arbeid;
- Arbeid gaat vóór participatie." (4 - pag. 10);

- De uitvoering van de Participatiewet is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeentelijke mensontwikkelbedrijven, WSP Parkstad en ISD BOL (5-pag. 14);
- De veranderde doelgroep vraagt een andere benadering van het instroom-, doorstroom- en uitstroom proces (verder te noemen: IDU-proces) (6 - pag. 14);
- De zorg voor de klant stopt niet bij het beëindigen van de bijstandsuitkering (7 -pag. 14);
- We richten onze gezamenlijke inspanningen alleen op klanten die er recht op hebben (8 - pag. 15);
- De klant heeft recht op een snelle bemiddeling naar betaald werk, want stilstand is achteruitgang (9 - pag. 15);
- Kwetsbare jongeren zijn het best geholpen met een actieve en preventieve begeleiding (10 - pag. 16);
- Het actief opsporen van laaggeletterdheid is van groot belang (11 - blz. 16);
- Werk is de beste inburgering (12 - blz. 17);
- De oudere klant te begeleiden naar betaalde arbeid vergt een meer gerichte gezamenlijke aanpak. Samen met de gemeentelijke mensontwikkelbedrijven en WSP Parkstad staan we voor de taak om met extra aandacht ook deze groep van klanten te laten uitstromen naar betaalde arbeid. (13 - pag. 17);
- Niemand mag door armoede buiten de boot vallen of sociaal uitgesloten worden (14- pag. 19);
- Het minimabeleid is ondersteunend voor degenen die het nodig hebben. Burgers die hier gebruik van maken, mogen daardoor niet gedemotiveerd zijn om aan het werk te gaan. (15 - pag. 19);
- De werkwijze van de "Wegwijzer Geldzaken" wordt gecontinueerd (16 - pag. 20);
- Fraude mag niet lonen. (17 - pag. 22);
- Automatisering en digitalisering leidt tot administratieve lastenverlichting bij de klant en ISD BOL (18 - pag. 23).

**8. Advies**

De conceptversie van het beleidsplan is op 6 september met de SMO-raad besproken. De relevante opmerkingen zijn meegenomen in de bespreking met ISD BOL wat geleid heeft tot bijgaande definitieve versie.
In bijgaand advies geeft de SMO-raad aan dat met haar opmerkingen ruimschoots rekening is gehouden en dat men positief adviseert op het beleidsplan.
Wederom vraagt de SMO-raad aandacht voor de stijgende kosten van bewindvoering. Hier wordt door de gemeente Brunssum, ISD BOL en alle overige betrokken partijen veel aandacht aan besteed. Het terugdringen van deze kosten heeft voor alle betrokken partijen prioriteit.
In het reguliere overleg met de SMO-raad zullen wij hun op de hoogte houden over de vorderingen op dit terrein.

Geadviseerd wordt om bijgaand 'Beleidsplan ISD BOL 2019-2022' vast te stellen.

**9. Aanpak / uitvoering**

*a. financiële gevolgen en dekking*

Uitvoering van het beleidsplan zal niet leiden tot verhoging van de uitgaven voor de begroting van ISD BOL.
We gaan er van uit dat deze aanpak zal leiden tot een verlaging van het uitkeringsbestand. Uiteindelijk moet een lager klantenbestand leiden tot lagere uitvoeringskosten in het primaire proces (uitkeringsverstrekking). Tegelijkertijd zullen de kosten voor re-integratie toenemen vanwege de complexere doelgroep die richting arbeidsmarkt begeleid moet worden. Daarnaast verwachten wij dat naarmate mensen door werk en hogere inkomens beter in staat zijn in hun levensonderhoud te voorzien, de druk op de minimaregelingen afneemt. Dit zijn echter besparingen op de lange termijn.

*b. risico's?*

In de komende periode zijn er ontwikkelingen die gevolgen hebben voor ISD BOL:

- de intentie van de gemeente Onderbanken (toekomstig gemeente Beekdaelen) om de toekomstige uitvoering van de Participatiewet te beleggen bij de ISD Kompas;
- overdracht van verantwoordelijkheden van ISD BOL naar de gemeentelijke mensontwikkelbedrijven en;
- ontwikkelingen binnen het sociaal domein en in het bijzonder de toekomstige zienswijze en uitvoering van de

14-12-2018 15348

integrale toegang.
De contouren van bovenstaande veranderingen zijn nu reeds zichtbaar maar omtrent de concrete invulling zal in de loop van 2019 meer duidelijkheid worden verkregen.
Dit vergt dan ook dat in de loop 2019 bekeken moet worden of dit meerjarenbeleidsplan aangepast zal moeten worden naar de inzichten en standpunten op dat moment.

*c. tijdpad / mijlpalen / vervolgtraject / evaluatie*
College: 30-10-2018
Commissie: 27-11-2018
Raad: 11-12-2018
Vervolgens wordt het beleidsplan uitgewerkt in jaarlijkse bedrijfsplannen.

*d. uitvoerende partners intern en extern (werkstructuur)*
ISD BOL, Betere Buren, WSP Parkstad, Kredietbank Limburg, CMWW.

*e. communicatie intern en extern?*
- advies / instemming / informatie OR: Nee, gezien het feit dat het voorliggende voorstel geen directe gevolgen heeft voor de interne gemeentelijke organisatie,
dan wel voor het interne personeel, is dit voorstel niet aan de OR voorgelegd.
- persbericht: Nee, het betreffen geen bijzondere nieuwsfeiten.
- terinzagelegging: Ter inzage legging is niet van toepassing, het betreft geen inspraakprocedure.
- overig extern: het beleidsplan is met de SMO-raad besproken, zie ook 5. Avies.

**10. Bijlagen**

- 853202: Beleidsplan ISD BOL 2019-2022;

- 856058: Advies SMO-Raad Brunssum.

Het college van burgemeester en wethouders,

wnd. burgemeester.

secretaris.

14-12-2018 15348

# Raadsbesluit

**Gemeenteblad nr.** : 2018/83
**Afdeling** : Maatschappelijke ontwikkeling
**Registratiekenmerk** : 854901

De Raad van de gemeente Brunssum;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 30 oktober 2018, afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling

gelet op het bepaalde in de Gemeenschappelijke Regeling ISD BOL;

Besluit:

Bijgaand 'Beleidsplan ISD BOL 2019-2022' vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 11 DEC. 2018

De Raad voornoemd,

voorzitter.

griffier.